

Бурик Мирослав Мирославович,

к. н. з держ. упр., доцент кафедри
менеджменту та бізнес-адміністрування,

**Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника
м. Івано-Франківськ**

МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Міжрегіональне економічне співробітництво набуває все більшого значення в умовах глобалізації та посилення інтеграційних процесів. У зв'язку з цим, дослідження проблематики міжрегіонального економічного співробітництва стає надзвичайно актуальним для забезпечення сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності як окремих регіонів, так і країни в цілому. Метою дослідження є глибоке вивчення теоретичних основ, економічних переваг та викликів міжрегіонального економічного співробітництва, а також розробка рекомендацій для вдосконалення політик та механізмів підтримки міжрегіональних ініціатив.

Міжрегіональне економічне співробітництво є важливим інструментом для стимулювання економічного зростання та розвитку в умовах глобалізації. Теоретичні основи міжрегіонального співробітництва базуються на кількох ключових економічних теоріях, кожна з яких пропонує власний підхід до аналізу та розуміння цих процесів – табл.1.

Табл. 1. Основні моделі міжрегіонального економічного співробітництва [1]

Модель	Опис	Переваги	Виклики
Теорія просторової економіки	Досліджує розміщення економічної діяльності в просторі та взаємодію між регіонами	Оптимізація розміщення виробництва, зниження транспортних витрат	Нерівномірний розподіл ресурсів
Теорія полюсів зростання	Вивчає роль великих міст та промислових центрів як "полюсів"	Сприяє розвитку навколишніх територій, створює економічні кластери	Ризик концентрації ресурсів у великих містах, занедбаня розвинених регіонів

	економічного розвитку		
Кластерна теорія	Фокус на концентрації взаємопов'язаних підприємств та інституцій у регіонах	Підвищення продуктивності та інновацій через взаємодію кластеру	Необхідність координації та підтримки кластерних ініціатив
Модель регіональної конвергенції	Аналізує зближення економічного розвитку між регіонами	Зменшення економічних диспропорцій, рівномірний розвиток	Ризик уповільнення розвитку розвинених регіонів

Використання цих теорій і моделей дозволяє краще розуміти складні процеси міжрегіонального співробітництва і знаходити оптимальні рішення для стимулювання економічного зростання та підвищення конкурентоспроможності регіонів. Міжрегіональне економічне співробітництво є важливим інструментом для стимулювання економічного зростання та розвитку регіонів та також створює ряд викликів, які потребують ретельного аналізу та управління. Одним з основних економічних ефектів міжрегіонального співробітництва є стимулювання інвестицій, що створює нові робочі місця, підвищує доходи населення та сприяє економічному зростанню. [1, с. 105]. Спеціалізація регіонів є ще одним важливим аспектом міжрегіонального співробітництва. Кожен регіон має свої унікальні ресурси та переваги, що дозволяє йому спеціалізуватися в певних галузях. Взаємодія між регіонами дозволяє обмінюватися продукцією та послугами, що знижує витрати на виробництво та підвищує загальну ефективність економіки. Інституційні бар'єри також можуть стати перешкодою – відсутність узгоджених регуляторних рамок, різні правові системи та адміністративні процедури можуть ускладнювати взаємодію між регіонами. Культурні та соціальні відмінності між регіонами мають вплив на ефективність співробітництва [2, с. 304]. Відмінності в мовах, традиціях та бізнес-культурі можуть створювати непорозуміння та уповільнювати процеси співпраці. Попри виклики, міжрегіональне співробітництво може мати значні позитивні ефекти для сталого розвитку регіонів. Для досягнення успіху в

міжрегіональному співробітництві необхідно розробляти ефективні стратегії управління, що враховують всі потенційні виклики та бар'єри [3, с. 17]:

1. Створення міжрегіональних інвестиційних фондів – фінансування спільних проєктів та ініціатив для стимулювання економічного зростання у різних регіонах.

2. Розвиток торговельних зон та зон вільної торгівлі – створення спеціальних економічних зон, де підприємства з різних регіонів можуть вільно обмінюватися товарами та послугами без тарифних обмежень.

3. Підтримка інноваційних кластерів – створення та розвитку інноваційних кластерів, де компанії, університети та наукові установи з різних регіонів працюють разом над розвитком нових технологій та продуктів.

4. Забезпечення доступу до фінансових ресурсів для малих та середніх підприємств – створення програм та інструментів фінансової підтримки, які допомагатимуть МСП з різних регіонів розвиватися та конкурувати на ринку.

Міжрегіональне економічне співробітництво у сучасних умовах виявляється надзвичайно актуальним і значущим фактором для економічного розвитку різних регіонів. Оцінка економічних ефектів та викликів підкреслює не лише потенційні вигоди, але й потенційні ризики. Розробка ефективних стратегій управління є ключовим етапом в міжрегіональному співробітництві, які повинні бути адаптивними та гнучкими, щоб враховувати змінні умови та потреби регіонів, а також сприяти сталому розвитку та підвищенню добробуту населення.

Література

1. Могиль, О. (2022). Механізми державного управління регіональним розвитком в умовах європейської інтеграції. *Наукові праці*. (2(62), 101-105.

[https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2\(62\)-15](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-2(62)-15)

2. Bašić, M., Vlačić, D. and Grgić, G. (2023), "Interdependencies between international innovation partnerships: the case of Central and Eastern Europe", *Competitiveness Review*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/CR-07-2023-0167>

3. Графська, О., Головчук, Ю., & Гарасимчук, Н. (2022). стратегічні пріоритети розвитку регіональної економіки в умовах кризи. *Економіка та суспільство*, (43). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-37>